

Cimborák viszik a többbit...

Kinek a feladata az alkoholizmus ellen küzdeni? Vannak erre bizottságok — tegnap tárgyalta meg a megyei bizottság az ideai munkatervét — foglalkoznak ezzel tömegszervezetek, az ifjúsági szervezet. A jogszabályok és a különböző szervezetekre kirótt (és többnyire vegre is hajtott) feladatok mellett és ellenére az alkoholfogyasztás egyre nagyobb. Tavaly Szegeden, Csongrád megyében 0,6 százalékkal nőtt — de ez a statisztikai adat kicsit kanccsal: mert van, aki semmit, mások pedig nem az átlagfogyasztás normáit „isszák”.

Új „morbus hungaricus”? Nem, nem magyar jelenség, ha vigasztalni akarnánk magunkat: még az európai átlagtól sem térünk el. Tavaly országosan az első fél évben a sörfogyasztás 3,6 százalékkal emelkedett az előző évihez képest, a borfogyasztás pedig 0,5 százalékkal, a kiskereskedelmi forgalom adatai szerint a tömény italokból valamivel kevesebbet itunk, mint az 1967-es évben. Ezt mondja a statisztika, az igaz, de: se szeri, se száma a zugszeszföldéknek, a zugitalmérésnek, „bögrecsárdáknak”, vagyis alkoholfogyasztásunk közel sem felel meg a statisztikai adatok számainak. Hatásában azért ez mérhető. A szentesi megyei kórházban például tavaly — egy évben! — több delirium tremens-es beteget kezeltek, mint az előző 30 évben összesen. Aztán a balesetek! Egyre több ember sérül vagy hal meg — kocsmai verekedéstől gépjármű-balesetig sorolhatnánk az okokat, s a legtöbbször okozója:

az alkohol. Nem múlik el vendéglátás, két napos ünnep, vagy ajándékozási alkalom, hogy ne az alkohol lenne a főszereplő. Itatják a gyerekeket is. Öröme, bánat se igazi — úgy látszik ma már — szesz nélkül.

Egyévtelműen azt mondhatjuk: rombol az alkoholizmus. Hovatovább kereselni kell a szavakat is, ne hogy broszuraízü legyen a „szövegelés”, lehetőleg nem mondják ki az újságírók címek, miről is lesz szó — hiszen sokan már a témát is unják. Pedig nincs olyan elrettentő eset, még csak ki se lehetne találni, ami az alkohol miatt nem történik meg. Noha szinte le se meri már az újságíró írni, mégis teljesen igaz a „lejtő útja” — mert emberileg, egészségileg is hanyatlás az a kor, amikor már nem egy-egy alkalom, társasági összejövetel miatt töltik meg a poharakat. Orvosok a megmondható, elsősorban az ideggyógyászok, hogy betegség ez; kár, hogy a társadalom még nem ismeri el annak. Cimborák viszik a többiket — s lassan már nagyobb szűgyen, ha valaki nem iszik, nem bírja az italt, mint az, hogy mások mi mindent elkövetnek itálosan!

Az alkoholizmus elleni intézkedések között fontos, de nem a legfontosabb az elvonó kúra. Lényeges volna, hogy odáig ne jussanak azok, akik ma még csak po-harazgatnak (viszont: jussanak el oda azok, akiknek az már-már életkérdés). A hatóság, vagy a társadalom (vagyis: mi valamennyien, külön-külön és együtt is)

tehet-e többet? Azt hiszem, egyik sem megy sokra a másik nélkül. Ezt évek óta tudjuk, most tegyük meg hozzá valamit, hogy együtt sem jutunk messzire (hiszen ez a tapasztalat) — a görübb intézkedések és kevésbé elnéző felfogás nélkül.

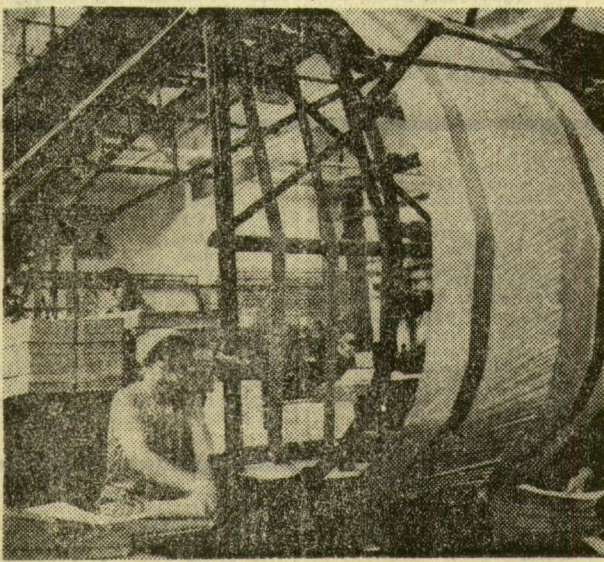
Vagyis: rajtunk is múlik, hogy az alkoholizmus tovább terjed-e, elér-e a nem is oly rég még népusztítónak számító tudóbajt, amely ma már nem „morbus hungaricus”. Ne hagyjuk azzá nőni az alkoholizmust!

P. Szőke Mária

Új eszközök az iskoláknak

Tegnap délelőtt a TANÉRT Vállalatnál bejelentették, hogy most az audiovizuális eszközök és a tanuló kísérleti felszerelések biztosítása a legfontosabb. Idén forgalomba hozzák a programozott tanítás elősegítésére készített „kis korrepetitor” elnevezésű oktatógépet. Az általános iskolai elektrovaria folytatásaként a középiskolák számára is gyártják ezt az eszközt, továbbá a tanári demonstrációs elektronikus készletet. Bemutattak néhány új típusú szemléltető eszközt is.

Ördögmotolla?

MTI Foto — Mező Sándor felvétele

Lehet, hogy valaha sokan ilyennek képzeltek az ördögmotollát, de a képen látható berendezés tudomásunk szerint nem vállal rokonságot a fantázia-szülte szerkentyűvel. Ehelyett szerezzen megelégszik azzal, hogy a Szentendrei Papírgyárban napról-napra fadaradhatatlanul végezze a különleges, nagyméretű borítékok ragasztását.

turális alapjukból fél-millió forintot, emellett fizetett szabadság címén 1756 munkanapra 144 ezer forintot kapott a tagság. Az elmúlt évben 13 millió forintot fizettek ki készpénzben a gazdáknak. Első esztendő ez, amikor nyereségrészesedést is fizet már a nagyüzem, méghozzá a prémiummal együtt összesen 1 millió 200 ezer forintot. Ez azt jelenti, hogy minden ledolgozott száz forintra 6 forint nyereségrészesedés jut.

A homok ismét megteremte az aranyat. Vidáman ünnepeltek a szövetkezetiek. Hiszen a hajdani nyomorúságos tanyavilágban még álmodni sem álmodhattak ilyen esztendőről. Szép zárszámadás volt.

Sz. Lukács Imre

Gázprogram

Erre az évre kerekén 400 millió köbméterrel több földgázt igényelnek a hazai fogyasztók, mint tavaly. Így az Országos Köolaj és Gázipari Tröszthez eddig érkezett megrendelések volume-ne az idén eléri a kétmillió-ardnyolcszázhatvanmillió köbmétert, de a gázipar felkészült arra is, hogy az év közben esetleg felmerülő újabb igények egy részét is kielégítse.

Ezenkívül a tavalyinál 25 százalékkal több — összesen 127 000 tonna — propán-butángázt bocsátanak az idén a lakosság rendelkezésére, s ehhez járul még az ipar 10 000 tonnára tehető palackos gáz fogyasztása.

Róma, Moszkva, Balaton

Azok a szegediek, akik szabadságukat utazásra, „világjárásra” szánják, 120 féle külföldi és mintegy 30 féle belföldi út között válogathatnak a szegedi IBUSZ-irodában. Eddig 470 egyéni jelentkezést tartanak számon, de a munkatársak és az üzemi szervezők munká-

ja valójában még csak most, a napokban összeállított teljes program birtokában kezdődik meg.

A legnagyobb az érdeklődés idén a Szovjetunióbeli és a NDK-ba vezető utak iránt. Több mint 20 féle szovjet útprogram szerepel, moszkvai és leningrádi párnapi repülőúttól Krím-félszigeti üdülésig. — Az ideai turistaévet most is a lipcei vásári utak nyitják. A hétnapos kirándulásra máris 108 szegedi jelentkező van. Igen keresett a szász-svájci, NDK-beli út és sokan szeretnék Lengyelországba is ellátogatni. Érdeklődésre tarthat számot a bulgáriai üdülés két napos istambuli kirándulással kombinált úti-terve, hasonlóképp, a romániai tengerparti nyaralás.

Az idén két közel-keleti út volt, noha a jelentkezések határideje lejárt, említsük meg azért, mert a 9 napos szíriai körutazásra négy szegedi, a 16 napos egyiptomi körutazásra pedig 13 szegedi turista készülődik. A sokféle nyugati út közül legszebbnek az olasz-

országiak ígérkeznek — tíznapi körutazás, 8 napos szicíliai nyaralás. Lesz 8 napos párizsi út és svájci, valamint ausztriai körutazások. A Bécs-Párizs úti program is Svájcban viszi át a szép számú jelentkezőt. Üzenek részére szerveznek öt-napos gráz-bécsi (esetleg salzburgi) kirándulásokat.

A belföldi utazási programok összeállításakor első sorban a szabad szombatosokra gondoltak, így kétnapos kirándulásokat szerveztek — Gyulára, Hajdúszoboszló-Debrecenbe, Egerbe, Pécs környékére. Egyik legérdekesebb program a budapesti kirándulás, amelyben a bor-katakombától a Moulin Rouge mulatóig és a Halászbástyáig sok látnivaló szerepel. A biztosítási és önszervező csoportok intéző bizottságai a CSEB-tagok részére szerveznek több kirándulást az IBUSZ-irodával: két különvonat megy Szegedről májusban 600–600 turistával Budapestre és különvonat indul a Mátrába, Sopronra, a Balaton-partra. A sokféle nyugati út közül legszebbnek az olasz-

PÉNTEK,
1969. FEBRUÁR 7.

DÉLMAGYARORSZÁG 3

A tél csendjében

Nem várnak csodára Kübekházán — A zárszámadás nem „temette be” a hó

Fáztak, toporogtak az asszonyok. Régen eljötték már hazulról, szerda este, amikor munkába parancsolta őket a mindennapi kötelesség, a gyár. Rendesen beérték Szegedre, s csütörtök reggel, műszak után indultak vissza a Szeged környéki falvakba. Csak Szőregig vitte őket a busz, ott aztán álltak, tanácstalanul toporogtak 30-an, 40-en segítségére várva. Néhányan el is indultak, pedig messze az út, még jó időben is messze esik Kübekháza. S akkor az úton feltűnt egy GAZ. Megállt mellettük, tizenkettőjüket fel is szedte. Így érkeztek meg Kübekházára. Délután, csütörtök délután fél 2-kor.

Tegnap reggel Szegeden gondban volt a kübekházi Sárló és Kalapács Termelőszövetkezet elnöke, úgyszintén az orvos, aki kijár a faluba, mert mi is lehet most kint a határszélén, az utakat betemette a hó, nincs közlekedés. Hiába kérték az AKÖV-öt, a Közüti Igazgatóságot, hiába ígérték dupla borraalót a taxisoknak, senki nem hallgatna meg őket. Elmentek hát a városi-járási rendőrkapitányságra, Dunai Pál alvezetéshez. Nem mentek hiába. Arany János, a munkássági szegedi járási parancsnoka, Marczis György munkásor, a rendőrség kérésére rögtön segített. A darázsból kivették a GAZ-t, s máris indultak a távoli faluba. Az óra 11-re járt.

A járhatatlan úton, a leszakadt telefonvezetékek mellett mégiscsak eljutottak Kübekházára. Idejében, mozgást, életet vittek a faluba, s rögtön megindult a vérkeringés. Szánkót indítottak kenyerért Szőregre. A szövetkezetben meg elhatá-

rozták, megtisztítják az országot, nem várnak „csodákra”, az illetékesekre.

A forráskúti tanyavilágot is betemette a hó. Már szerda este járhatatlanná váltak az utak, hiába igyekeztek a Haladás Termelőszövetkezet vezetői hazafele, Szegedre, kint rekedtek valamennyien. Tegnap reggel 9 órára hívták össze a közgyűlést. Úttalan utakon, a távoli tanyavilágból, 6–7 kilométer távolságból igyekeztek a közös gazdaság tagjai. Se kocsi, se más jármű nem tudott elindulni, akad olyan gépkocsivezetője a termelőszövetkezetnek, aki 16–18 órája elszakadva a családtól, a falutól, kint vesztegel az úton. Mégis, a 760 családból — ennyien élnek a termelőszövetkezetből — 500 ember gyűlt össze a művelődési házba, megtelt a nagyterem, álltak az előcsarnokban, hogy meghallgassák az elmúlt esztendőről szóló beszámolót. S nem jöttek hiába. Ismét jó esztendőt zárt a közösség. A tervezett 41 millió 622 ezer forint árbevétel helyett 45 millió 32 ezer forintot teljesítettek, így aztán nem csalatkoztak reményeikben a homoki gazdák. A szövetkezet összes vagyona most 36 millió 392 ezer forint, egy év alatt — 1968-ban — 6 millió 559 ezer forinttal növekedett (5 millió 621 ezer forint tiszta vagyonnal). Az összes tiszta vagyon 27 millió 91 ezer forint. Az egy munkanapra eső jövedelem a tervezett 74,51 forint helyett 84,90 forintba alakult.

A szövetkezet elnöke, Sándor Tibor, beszámolója-ban örömmel szólt arról, hogy az öregeknek egyre több segítséget ad a közösség szociális és kul-